

Cầu khẩn không phải là nhân để chúng sinh về cõi lành

ISSN: 2734-9195 10:05 26/03/2025

Chúng sinh không hề phụ thuộc việc tái sinh cảnh giới xấu hay đẹp nhờ vào 1 vị thần hay oai lực của Phật, nếu Phật có thể ban cái giác ngộ thì ai cũng sẽ giác ngộ, nếu Phật có thể đưa chúng sinh tái sinh thì ai cũng đã tới Niết bàn.

Đoạn kinh trích từ Tương ưng bộ kinh, Phần Bốn: Năm mươi kinh thứ tư, Chương Tám: Tương ưng thôn trưởng, bài VI. Người đất phương Tây hay người đã chết

Một thời Thế Tôn trú ở Nàlandà, tại rừng Pàvarikamba. Rồi thôn trưởng Asibandhakaputta đi đến Thế Tôn; sau khi đến, đảnh lễ Thế Tôn rồi ngồi xuống một bên. Ngồi xuống một bên, thôn trưởng Asibandhakaputta bạch Thế Tôn:

Bạch Thế Tôn, các vị Bà-la-môn trú đất phương Tây, mang theo bình nước, đeo vòng hoa huệ (sevāla), nhờ nước được thanh tịnh. Những người thờ lửa, khi một người đã chết, đã mệnh chung, họ nhấc bông và mang vị ấy ra ngoài, kêu tên vị ấy lên, và dẫn vị ấy vào Thiên giới. Còn Thế Tôn, bạch Thế Tôn, là bậc A-la-hán, Chính Đẳng Giác, Thế Tôn có thể làm như thế nào cho toàn thể thế giới, sau khi thân hoại mạng chung, được sinh lên thiện thú, Thiên giới, cõi đời này?

- Vậy, này Thôn trưởng, ở đây, Ta sẽ hỏi Ông: Nếu Ông kham nhẫn hãy trả lời. Này Thôn trưởng, Ông nghĩ thế nào? Ở đây, một người sát sinh, lấy của không cho, sống theo tà hạnh trong các dục, nói láo, nói hai lưỡi, nói lời độc ác, nói lời phù phiếm, tham lam, sận hận, theo tà kiến. Rồi một quần chúng đông đảo, tụ tập, tụ họp lại, cầu khẩn, tán dương, chấp tay đi cùng khắp và nói rằng: "Mong người này, sau khi thân hoại mạng chung, được sinh lên thiện thú, thiên giới, cõi đời này!" Ông nghĩ thế nào, này Thôn trưởng, người ấy do nhân cầu khẩn của đại quần chúng ấy, hay do nhân tán dương, hay do nhân chấp tay đi cùng khắp, sau khi thân hoại mạng chung, người ấy được sinh lên thiện thú, Thiên giới, cõi đời này?

Thưa không, bạch Thế Tôn.

- Ví như, này Thôn trưởng, có người lấy một tảng đá lớn ném xuống một hồ nước sâu, Rồi một quần chúng đông đảo, tụ tập, tụ họp lại, cầu khẩn, tán dương, chấp tay đi cùng khắp và nói rằng: "Hãy đứng lên, tảng đá lớn! Hãy nổi lên, tảng đá lớn! Hãy trôi vào bờ, này tảng đá lớn!" Ông nghĩ thế nào, này Thôn trưởng, tảng đá lớn ấy do nhân cầu khẩn của đại quần chúng ấy, hay do nhân tán dương, hay do nhân chấp tay đi cùng khắp, có thể trôi lên, hay nổi lên, hay trôi dạt vào bờ không?

Thưa không, bạch Thế Tôn.

- Cũng vậy, này Thôn trưởng, người nào sát sinh, lấy của không cho, sống theo tà hạnh trong các dục, nói láo, nói hai lưỡi, nói lời độc ác, nói lời phù phiếm, tham lam, sân hận, theo tà kiến. Rồi một quần chúng đông đảo, tụ tập, tụ họp lại, cầu khẩn, tán dương, chấp tay đi cùng khắp và nói rằng: "Mong người này, sau khi thân hoại mạng chung, được sinh lên Thiện thú, thiên giới, cõi đời này!" Nhưng người ấy, sau khi thân hoại mạng chung, phải sinh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục.

- Ông nghĩ thế nào, này Thôn trưởng? Ở đây, có người từ bỏ sát sinh, từ bỏ lấy của không cho, từ bỏ sống tà hạnh trong các dục, từ bỏ nói láo, từ bỏ nói hai lưỡi, từ bỏ nói lời độc ác, từ bỏ nói lời phù phiếm, không có tham, không có sân hận, có chánh tri kiến. Rồi một quần chúng đông đảo, tụ tập, tụ họp lại, cầu khẩn, tán dương, chấp tay đi cùng khắp và nói rằng: "Mong người này, sau khi thân hoại mạng chung, được sinh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục!" Ông nghĩ thế nào, này Thôn trưởng, người ấy do nhân cầu khẩn của quần chúng đông đảo ấy, hay do nhân tán dương, hay do nhân chấp tay đi cùng khắp, sau khi thân hoại mạng chung, có thể sinh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục không?

Thưa không, bạch Thế Tôn.

- Ví như, này Thôn trưởng, có người nhấn chìm một ghè sữa đông (sappi) hay một ghè dầu vào trong một hồ nước sâu rồi đập bể ghè ấy. Ở đây, ghè ấy trở thành từng miếng vụn, hay từng mảnh vụn và chìm xuống nước. Còn sữa đông hay dầu thì nổi lên trên. Rồi một quần chúng đông đảo, tụ tập, tụ họp lại, cầu khẩn, tán dương, chấp tay đi cùng khắp và nói: "Hãy chìm xuống, này sữa đông và dầu! Hãy chìm sâu xuống, này sữa đông và dầu. Hãy chìm xuống tận đáy, này sữa đông và dầu!". Ông nghĩ thế nào, này Thôn trưởng, sữa đông ấy, dầu ấy, có do nhân cầu khẩn của đám quần chúng đông đảo ấy, do nhân tán dương, do quần chúng chấp tay đi cùng khắp của quần chúng ấy nên bị chìm xuống, hay chìm sâu xuống, hay đi xuống tận đáy không?

Thưa không, bạch Thế Tôn.

- Cũng vậy, này Thôn trưởng, có người từ bỏ sát sinh, từ bỏ lấy của không cho, từ bỏ sống tà hạnh trong các dục, từ bỏ nói láo, từ bỏ nói hai lưỡi, từ bỏ nói lời độc ác, từ bỏ nói lời phù phiếm, không có tham, không có sân, theo chính tri kiến. Rồi một quần chúng đông đảo, tụ tập, tụ họp lại, cầu khẩn, tán dương, chấp tay đi cùng khắp và nói: "Mong rằng người này, sau khi thân hoại mạng chung, sẽ sinh vào cõi dữ ác thú, đọa xứ, địa ngục!" Nhưng người ấy sau khi thân hoại mạng chung, sẽ sinh lên thiện thú, Thiên giới, cõi đời này."

Ảnh minh họa thiết kế bởi AI - Tạp chí Nghiên cứu Phật học

Lời kết

Trong đời sống con người từ xưa cho tới nay, không khó để bắt gặp những con người suốt đời mãi mê cầu cúng, đặt trọn niềm tin vào một thế lực siêu hình với hy vọng mọi lỗi lầm sẽ được tha thứ, được xóa bỏ, mọi mong cầu sẽ được toại nguyện.

Họ tin rằng chỉ cần có đủ lễ vật, đủ lời khẩn, đủ người cùng tụng niệm là có thể hóa giải tai ương, biến ác thành thiện, đưa người từ nơi tối tăm về miền sáng chói.

Thế nhưng, lời Phật trong kinh “Tương ưng thôn trưởng” là một lời cảnh tỉnh hùng hồn. Ngài không bác bỏ lòng thành, nhưng Ngài vạch rõ rằng: không có một đám đông nào, không có lời cầu khẩn nào, dù chân thành đến đâu, có thể làm thay đổi định hướng của nghiệp lực đã gieo. Cũng như một tảng đá nặng, bị ném xuống hồ sâu, không vì lời khẩn cầu của hàng trăm người mà có thể nổi lên mặt nước; cũng như dầu và sữa, vẫn cứ nổi lên, bất chấp tiếng gọi chìm xuống

từ muôn miệng người.

Thông điệp ấy không phải dành cho người đã khuất, mà là lời nhắn nhủ cho người đang sống.

Nếu đời sống của ta là chuỗi những hành vi bất thiện: sát sinh, trộm cắp, nói dối, thù hận, ích kỷ, dâm dục thì dù có mượn đến bao nhiêu nghi lễ, bao nhiêu hình thức tôn giáo, ta vẫn không thể tránh khỏi quả xấu. Ngược lại, nếu mỗi ngày ta biết sống chân thành, tỉnh thức, từ bi và ngay thẳng, thì cho dù không ai cầu nguyện cho ta, thì chính nhân lành ấy sẽ đưa ta đến nơi xứng đáng.

Chúng sinh không hề phụ thuộc việc tái sinh cảnh giới xấu hay đẹp nhờ vào 1 vị thần hay oai lực của Phật, nếu Phật có thể ban cái giác ngộ thì ai cũng sẽ giác ngộ, nếu Phật có thể đưa chúng sinh tái sinh thì ai cũng tới Niết bàn.

Mọi sự tái sinh, đều do chính bản thân mình gây nhân hàng ngày. Ví như nước, khi ở thể lỏng, thì tự nó trôi về chỗ trũng, dù chẳng ai làm, nhưng cứ chỗ sâu nhất nó sẽ chảy tới.

Dòng thác chưa bao giờ chảy ngược từ dưới lên trên. Còn khi nước ở dạng hơi, thì nó sẽ bốc lên cao, dù có cố ngăn lại thì cứ chỗ cao nhất, hơi nước sẽ bốc lên.

Cư sĩ Phúc Quang

Tài liệu: Tương ưng bộ kinh, Phần Bốn: Năm mươi kinh thứ tư, Chương Tám: Tương ưng thôn trưởng, bài VI. Người đất phương Tây hay người đã chết, Dịch giả: HT. Thích Minh Châu.